

Način vrjednovanja I. dijela ispita – školski esej

Temeljna tablica za opisivače

Vrsta opisivača	Postotni udio
Čitanje i razumijevanje teksta	50%
Pismeno izražavanje	15%
Uporaba hrvatskoga jezika	35%
Ukupno	100%

Temeljna tablica prilagođava se tipu školskoga eseja.

Ako pristupnik nije pisao o zadanoj temi, ako je napisao potpuno pogrešne podatke ili ako je školski esej napisao u kojemu drugome obliku (primjerice kao pjesmu), dobit će nula (0) bodova i neće mu se vrjednovati ni ostali elementi u sastavku.

Pristupnik će dobiti nula (0) bodova ako se nepristojno izražava, ako na stranicama čistopisa crta ili piše druge nepotrebne znakove te ako se neposredno obraća ocjenjivaču.

Pristupnik mora napisati tekst u zadanome broju riječi (za nižu razinu od 500 do 700, +/- 10%, te za višu razinu od 600 do 800 riječi +/- 10%,) te samostalno izbrojiti riječi i upisati njihov točan broj na predviđeno mjesto. Ako školski esej ima više ili manje riječi od zadanoga broja (od 500 do 700, +/- 10%), neće se vrjednovati.

Iznimno su ove godine pregledani i vrjednovani i školski eseji od 290 riječi naviše.

Školski esej se ne će vrjednovati ni ako pristupnik piše običnom, grafitnom olovkom ili ako piše velikim tiskanim slovima.

OPISIVAČI ZA ŠKOLSKJE ESEJE NA VIŠOJ RAZINI

VRJEDNOVANJE USPOREDNE RAŠČLAMBE

Gospodskome Kastoru i Vuk i pas

A ČITANJE I RAZUMIJEVANJE TEKSTA

20 BODOVA

A1 navedena obilježja koja povezuju priložene tekstove, odnosno ona po kojima se razlikuju

2 boda

Očekivano:

- zajedničko je ponuđenim tekstovima:
- alegoričnost – lik psa, oba su pisana u stihu (iako je jedno lirika, a drugo epika - jedno je pjesma (socijalna), a drugo basna), imaju sličnu poruku, smisao; govore o istoj problematici, angažirani su i slično; priznati i ako za La Fontaineov tekst napiše da je pjesma, priča
- likovi pasa su isti po karakteru

2 boda – ima većinu očekivanih stvari: obavezno alegoričnost i prepoznavanje obje vrste, objašnjava likove pasa i uočava njihovo preneseno značenje (simboliku)

1 bod – nema alegoričnosti, ali ima vrste i uočava preneseno značenje ili ima alegoričnost i određuje vrste, ali ne uočava preneseno značenje

0 bodova – nema ništa od navedenoga ili je navedeno pogrešno

A2 prepoznati ključni sadržajni podatci i struktura

4 boda

Očekivano

- a) lirika – stihovi; socijalna pjesma, katreni, nema rime, dijalog;
- b) epika pisana u stihovima, ima rimu
- c) ključ: ista poruka: pas je simbol dodvornništva, ulizivanja; beskičmenjaštva; simbol čovjeka koji vlastito dostojanstvo gazi da bi imao koristi ili bolji život
- d) vuk kao suprotnost psima, simbolizira neovisnost
- e) mjesto otkrivanja poruke: na kraju tekstova;
- f) zašto? održavaju napetost; drže u iluziji da je život tih pasa odličan; na kraju je ironija snažnija

4 boda – navodi najmanje četiri elemenata

3 boda – navodi najmanje tri elementa

2 boda – navodi najmanje dva elementa

1 bod – navodi najmanje jedan element

0 bodova – nema ništa od navedenoga

A3 opisana problematizacija prema smjernicama tekstova**6 bodova****Očekivano**

- opis Kastora, prvoga psa: od rođenja naučio tako se ponašati, razmažen je, dodvorava se, zbog malo hrane proda dušu, slobodu; on ni ne zna što je sloboda; spreman je učiniti sve za udoban život
- opis drugoga psa: snažan je, dobro je, doga, zaslijepljen je svojim načinom života, hranom koju dobiva, a treba samo malo lajati i čuvati kuću; on čak ne mari za slobodu, ravnodušan je, „ubijen u pojam“
- lik vuka: pozitivac, slobodarski duh, ne želi biti rob po cijenu gladi; zna što je važno u životu
- Kranjčević je kritičniji; ironija; sarkastičan ton, kritika se očituje u tome što on na kraju otvoreno kaže da su takvi i ljudi
- optimističniji je tekst *Vuk i pas*; vuk je dokaz da postoje i ljudi s karakterom
- učenik obrazlaže svoje mišljenje

6 bodova – povezuje likove pasa prema njihovim negativnim osobinama i suprotstavlja im vuka kao pozitivca – uočava kontrast; iznosi da je Kranjčević kritičniji i objašnjava zašto (izrijekom kaže da su ljudi kao Kastor), a da je La Fontaine optimističniji (lik vuka), ostavlja nadu u čovjeka

5 bodova – povezuje likove pasa prema njihovim negativnim osobinama i suprotstavlja im vuka kao pozitivca – uočava kontrast; prepoznaje kritičnost, ali smatra da je La Fontaine kritičniji uz objašnjenje svoga stava; dobro prepoznaje optimističnost La Fontaineova teksta

4 boda - odvojeno analizira likove navodeći njihove osobine, ali ih ne uspoređuje i šturo navodi kritičnost i optimističnost tekstova s mogućnošću da je obrnuo kritičnost

3 boda – obavezno analizira lik vuka i samo jednoga psa; navodi samo kritičnost ili samo optimističnost (priznajemo ako je obrnuo kritičnost)

2 boda - prepričava sadržaj i ne prodire u alegoriju, šturo problematizira likove (ili samo jedan lik)

1 bod – samo prepričava sadržaj, izlazi preširoko iz tekstova i najviše aludira na stvarnost

0 bodova – nije pokazao razumijevanje tekstova

A4 navedene tvrdnje potkrijepljene citatom/parafrazom**4 boda****Očekivano**

- kritičnost – Kranjčević je kritičniji – može citirati stihove
- optimizam - lik vuka
- ironija – Kranjčevićevi stihovi
- likovi i citati/parafraze za njihove osobine

4 boda – većinu tvrdnji potkrijepljuje citatom ili parafrazom

3 boda – dvije tvrdnje, jedna potkrijepljena

2 boda – jedna tvrdnja potkrijepljena

1 bod – potkrjepa djelomično odgovara tvrdnjama

0 bodova – tvrdnje nisu potkrijepljene

Očekivano

- temeljni problem i povezuje ga s izrekom: u svakom vremenu ima i vukova i pasa, i jednih i drugih ljudi, ulizica i beskičmenjaka i ljudi čvrsta karaktera
- navodi svoje razmišljanje o takvome ponašanju i obrazlaže ga
- objašnjava Ciceronovu izreku
- ne vrjednuje se pristupnikov stav o dodvorničkome ponašanju i takvome načinu probitka u životu

4 boda – jasno i točno pokazuje razumijevanje tekstova

3 boda – uglavnom dobro razumije tekstove

2 boda – djelomično razumije tekst

1 bod – površno razumije tekst

0 bodova – uopće ne razumije tekst

samo za internu uporabu

B PISANO IZRAŽAVANJE 6 BODOVA

B1 Sadržajno i grafički oblikovano u tri dijela (uvod, razrada i zaključak) 3 boda

- 3 sadržajno oblikovano u tri dijela, to prati i grafički izgled
- 2 sadržajno se prepoznaju tri dijela, grafički nije naznačeno
- 1 grafički u tri dijela, sadržaj to donekle prati
- 0 tekst nema ni sadržajnu ni grafičku podijeljenost

B2 Smisleno povezan tekst 2 boda

- 2 smisleno posve povezan tekst
- 1 smisleno djelomično povezan tekst
- 0 veze između dijelova teksta tek su sporadične

B3 Odabran prikladan rječnik i stil 1 bod

- 1 posve prikladan rječnik i stil
- 0 tek povremeno ili rijetko prikladan rječnik i stil

C UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA 14 BODOVA

C1 Jasno i točno oblikovane rečenice 4 boda

- 4 vrlo jasno i točno oblikovane rečenice
- 3 jasno i prilično točno oblikovane rečenice
- 2 uglavnom jasno i djelomično točno oblikovane rečenice
- 1 povremeno jasno i djelomično točno oblikovane rečenice
- 0 ozbiljni propusti u oblikovanju rečenica

C2 Pravopisna točnost 5 bodova

- 5 posve točno napisan tekst (dopuštene 1-2 manje pogreške ili propusti)
- 4 uglavnom točno napisan tekst (najviše 3-4 pogreške na svakoj razini: slova, znakovi, riječi, te pokoji propust)
- 3 uglavnom točno napisan tekst (najviše 5-6 pogrešaka na svakoj razini; ima propusta)
- 2 djelomično točno napisan tekst (pogreške na svim razinama, veći broj propusta)
- 1 donekle točno napisan tekst (sustavne pogreške na većini ili svim razinama, neke u čestim riječima)
- 0 rijetko točno napisan tekst (sustavne i ozbiljne pogreške na svim ili većini razina)

C3 Gramatička točnost 5 bodova

- 5 gramatički točno (iako ima nekoliko manjih propusta; 1-2 pogreške)
- 4 gramatički točno (najviše 3-4 pogreške)
- 3 uglavnom je točno (najviše 5-6 pogrešaka)
- 2 ima većih gramatičkih pogrešaka
- 1 donekle je točno, vrlo ozbiljne pogreške, ali nisu u velikome broju
- 0 ozbiljne gramatičke pogreške i učestale

VRJEDNOVANJE INTERPRETATIVNOGA ESEJA
(lik Jurja Stipančića)

A ČITANJE I RAZUMIJEVANJE TEKSTA

20 BODOVA

A 1 navedena temeljne odrednice obiteljskoga, društvenoga i realističkoga i povezano s Balzacom **2 boda**

Očekivano

- a) jasno je naveo da je obiteljski roman jer prikazuje odnose u obitelji, društveni jer prikazuje stanje u konkretnom vremenu i društvu te propadanje Senja, spominje ilirizam, te realistički jer nastaje u realizmu i pisan je realističkim stilom
- b) povezuje s Balzacom (odnosi u obitelji i u društvu)

2 boda – jasno određuje roman i povezuje s Balzacom

1 bod – ima samo jednu odrednicu; djelomično i površno obrazlaže vrstu romana

0 bodova - nema ništa ili je sve pogrešno

A 2 Prepoznati ključni sadržajni podatci

4 boda

Očekivano

- a) smješta Jurjev lik u kontekst romana i obitelji, navodi ostale likove (imenuje ih, može i apozitivno)
- b) pravilno određuje odnos oca i sina prema ponuđenim odlomcima (1.odlomak)
- c) uspoređuje prvi i drugi odlomak i zaključuje o utjecaju odgoja u oblikovanju karaktera

4 svi ključni podatci točno navedeni i obrazloženi

3 navedeni svi ključni podatci, ali površno obrazloženi

2 opisuje isključivo odnos oca i sina, ne navodi ništa o ostalim članovima obitelji i Jurjevu odnosu prema njima

1 piše samo na temelju ulomaka i ne pokazuje poznavanje romana

0 nema ni jednog ključnog sadržajnog podatka ili je nevedno pogrešno

A 3 Opisana problematizacija odlomaka

6 bodova

Očekivano

- a) navodi pismo kao izravno očitovanje Jurjeva karaktera (iz pisma saznajemo dodatne dimenzije njegova karaktera); socijalno-psihološka karakterizacija (tipična za realizam)
- b) navodi konkretna obilježja Jurjeva karaktera – bezosjećajan, ravnodušan, odnarođen, kockar, ne voli nikoga...
- c) uočava pogrešan očevo i majčin odgoj (različitost njihova odgoja) koji dovode do propasti obitelji
- d) navodi sestru i prepoznaje suprotne odgoje djece istih roditelja (muškog i ženskog djeteta)
- e) obrazlaže i iznosi svoje mišljenje o odnosu prema majci
- f) uočava 1932. godinu i prepoznaje kontekst – ilirizam – odnos prema domovini

- 6 bodova – točno navedena četiri ključna podatka i obrazložena
- 5 bodova – točno navedena četiri ključna podatka, ali površno obrazložena
- 4 boda – točno navedena tri ključna podatka i obrazložena
- 3 boda – točno navedena tri ključna podatka, ali površno obrazložena
- 2 boda – točno navedena dva ključna podatka i obrazložena
- 1 bod - prepričava pročitane odlomke, ne problematizira Jurjev lik
- 0 bodova - nema ni jedan ključni podatak, nema problematizacije ili je pogrešna

A 4 Tvrdnje potkrijepljene citatom/parafrazom

4 boda

Očekivano

- a) tvrdnja o odnosu s ocem
- b) tvrdnja o odnosu prema majci
- c) tvrdnja o karakternim osobinama lika
- d) tvrdnja o (ne)domoljublju

4 boda – svaku tvrdnju točno potkrijepljuje citatom ili parafrazom (najmanje četiri tvrdnje)

3 boda – najmanje tri tvrdnje potkrijepljene citatom ili parafrazom

2 boda – najmanje dvije tvrdnje potkrijepljene citatom ili parafrazom

1 bod – jedna tvrdnja potkrijepljena citatom ili parafrazom

0 bodova - nema citata ni parafraza, samo prepričava sadržaj

A5 Pokazano razumijevanje teksta

4 boda

Očekivano

- a) prepoznaje patrijarhalni odgoj i njegove posljedice (sin i kći)
- b) prepoznaje odnos prema ženama (supruga, majka, kći), ali i žena prema muškarcima
- c) uočava očev odgoj kao temeljni pokretač obiteljske propasti
- d) navodi društveno-ekonomske odnose vremena u kojem Stipančići žive (Antina kriva procjena političke i ekonomske situacije)

4 boda - cjelovito, jasno i precizno pokazuje potpuno razumijevanje ulomaka u kontekstu romana i uočava sve bitne elemente te iznosi svoj stav

3 boda - uočena je većina bitnih elemenata, uz određene nepreciznosti koje ne umanjuju sliku o razumijevanju ulomaka u kontekstu romana

2 boda - djelomično su uočeni bitni elementi; nisu kontekstualizirani, pokazano je djelomično razumijevanje teksta

1 bod - samo prepričava ulomke, ne problematizira

0 bodova - ne pokazuje razumijevanje odlomaka ni romana u cjelini

B PISANO IZRAŽAVANJE 6 BODOVA

B1 Sadržajno i grafički oblikovano u tri dijela (uvod, razrada i zaključak) 3 boda

- 3 sadržajno oblikovano u tri dijela, to prati i grafički izgled
- 2 sadržajno se prepoznaju tri dijela, grafički nije naznačeno
- 1 grafički u tri dijela, sadržaj to donekle prati
- 0 tekst nema ni sadržajnu ni grafičku podijeljenost

B2 Smisleno povezan tekst 2 boda

- 2 smisleno posve povezan tekst
- 1 smisleno djelomično povezan tekst
- 0 veze između dijelova teksta tek su sporadične

B3 Odabran prikladan rječnik i stil 1 bod

- 1 posve prikladan rječnik i stil
- 0 tek povremeno ili rijetko prikladan rječnik i stil

C UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA 14 BODOVA

C1 Jasno i točno oblikovane rečenice 4 boda

- 4 vrlo jasno i točno oblikovane rečenice
- 3 jasno i prilično točno oblikovane rečenice
- 2 uglavnom jasno i djelomično točno oblikovane rečenice
- 1 povremeno jasno i djelomično točno oblikovane rečenice
- 0 ozbiljni propusti u oblikovanju rečenica

C2 Pravopisna točnost 5 bodova

- 5 posve točno napisan tekst (dopuštene 1-2 manje pogreške ili propusti)
- 4 uglavnom točno napisan tekst (najviše 3-4 pogreške na svakoj razini: slova, znakovi, riječi, te pokoji propust)
- 3 uglavnom točno napisan tekst (najviše 5-6 pogrešaka na svakoj razini; ima propusta)
- 2 djelomično točno napisan tekst (pogreške na svim razinama, veći broj propusta)
- 1 donekle točno napisan tekst (sustavne pogreške na većini ili svim razinama, neke u čestim riječima)
- 0 rijetko točno napisan tekst (sustavne i ozbiljne pogreške na svim ili većini razina)

C3 Gramatička točnost 5 bodova

- 5 gramatički točno (iako ima nekoliko manjih propusta; 1-2 pogreške)
- 4 gramatički točno (najviše 3-4 pogreške)
- 3 uglavnom je točno (najviše 5-6 pogrešaka)
- 2 ima većih gramatičkih pogrešaka
- 1 donekle je točno, vrlo ozbiljne pogreške, ali nisu u velikome broju
- 0 ozbiljne gramatičke pogreške i učestale

OPISIVAČI ZA ŠKOLSKJE ESEJE NA NIŽOJ RAZINI

VRJEDNOVANJE INTERPRETATIVNOGA ESEJA

Novela od Stanca Marina Držića

A ČITANJE I RAZUMIJEVANJE TEKSTA

20 BODOVA

A1 navedeno razdoblje kojemu autor pripada i tri obilježja razdoblja kojemu pripada ulomak

2 boda

Očekivano

- hrvatska renesansa, 16. st.
- uzori: antička književnost, talijanski predrenesansni pisci, narodna književnost
- pisanje na hrvatskome jeziku; književni krugovi na obali
- zanimanje za čovjeka u prvom planu; optimizam; hedonizam; svjetovne teme; petrarkizam

2 boda – ima većinu očekivanih stvari: obavezno renesansa

1 bod – nije spomenuta renesansa, ali ima neka obilježja

0 bodova – navedeno je samo jedno obilježje; nisu uopće navedena obilježja ili su pogrešna

A2 opisana problematizacija djela prema smjernicama

4 boda

Očekivano

- sukobi u djelu:
- mladi – stari
- očevi i sinovi
- grad – selo (urbano – ruralno)
- razuzdana (dubrovačka) mladost u 16. st.
- sukobi su navedeni i objašnjeni
- svestremenost temeljnoga motiva (sukoba)

4 boda – ako je u potpunosti opisana i obrazložena problematizacija i opisana dva ključna sukoba

3 boda – ako su navedena oba sukoba, ali su djelomično obrazložena

2 boda – ako je naveden samo jedan sukob i objašnjen, ili su navedena oba, ali je objašnjen samo jedan

1 bod – navedena su oba sukoba bez ikakva objašnjenja ili ne navodi sukobe, ali se na temelju napisanoga mogu prepoznati sukobi (ili samo jedan sukob)

0 bodova – nisu navedeni sukobi niti su dana objašnjenja

A3 prepoznati ključni sadržajni i stilski podatci

6 bodova

Očekivano

- naslov djela Novela od Stanca – objašnjenje pojma 'novela' - šala sa Stancem
  - dubrovački mladić Dživo i još dvojica mladića (imenovanje nije obavezno - Vlaho i Miho) izvrgavaju smijehu (primitivnoga i praznovjernoga) starca Stanca koji se želi pomladiti
- pokladna igra Novela od Stanca (komedija, komedijica, farsa, jednočinka u

nekoliko prizora)

- starac se osjeća nesiguran u gradu, boji se da ga ne pokradu
- Dživo se lažno predstavlja starcu, lukavo navodi starca da mu povjeruje što mu i uspijeva
- karakterizacija likova pomoću govora („vlaški“ i gradski)
- uporaba deminutiva i atributa (Stanac)
- pisano u dvanaesteračkim stihovima
- radnja je komična i šaljiva

6 bodova – ako objasni naslov, odnos Džive prema Stancu; spomene još dvojicu; objasni kako se Stanac osjeća, objasni karakterizaciju likova prema govoru

5 bodova – od pet navedenih odrednica ima četiri, obavezno objašnjenje naslova

4 boda - ima tri navedene odrednice, naveden naslov i objašnjen

3 boda – ima naveden naslov bez objašnjenja i dvije odrednice

2 boda - naveden naslov i jedna odrednica

1 bod – ima samo naslov ili samo jednu odrednicu

0 bodova – nema ni naslova ni odrednica

A4 navedene tvrdnje potkrijepljene citatom/parafrazom

4 boda

Očekivano

- sukobe potkrijepljuje (A2)
- govor razlikuje dramska lica – uočava specifičnost Stančeva govora (sinočka, nu; braće)
  - Stančeva nesigurnost i strah u gradu
- (* ... i meni ti nije spat nego bdijet...
*... u noćnoj da tmasti zločinac ki mene
ne bude pokrasti kon vode studene) ili parafraza ovih stihova
- objašnjava kraj
- objašnjava Stanca ili Dživa

4 boda– većinu tvrdnji potkrijepljuje citatom ili parafrazom

3 boda – dvije tvrdnje, jedna potkrijepljena

2 boda – jedna tvrdnja potkrijepljena

1 bod – potkrijepe djelomično odgovara tvrdnjama

0 bodova – tvrdnje nisu potkrijepljene

A5 pokazano razumijevanje teksta

4 boda

Očekivano

- razumio je kraj komedije i navodi argumente uz vlastiti stav, bez obzira kakav stav bio
- ostavili su Stancu novac za ono što su uzeli, nakon što su ga prevarili i obrijali

4 boda – točno navodi kraj djela, navodi svoj stav prema mladićevim postupcima i objašnjava ga

3 boda – šturo prepričava kraj djela, ne poznaje sve detalje, navodi svoj stav i objašnjava ga

2 boda – navodi svoj stav prema ponuđenome ulomku, ne navodi kako je završilo djelo

1 bod – navodi kako je završilo djelo i ne navodi svoj stav

0 bodova – nema ništa od očekivanoga

B PISANO IZRAŽAVANJE

6 BODOVA

B1 Sadržajno i grafički oblikovano u tri dijela (uvod, razrada i zaključak) 3 boda

- 3 sadržajno oblikovano u tri dijela, to prati i grafički izgled
- 2 sadržajno se prepoznaju tri dijela, grafički nije naznačeno
- 1 grafički u tri dijela, sadržaj to donekle prati
- 0 tekst nema ni sadržajnu ni grafičku podijeljenost

B2 Smisleno povezan tekst 2 boda

- 2 smisleno posve povezan tekst
- 1 smisleno djelomično povezan tekst
- 0 veze između dijelova teksta tek su sporadične

B3 Odabran prikladan rječnik i stil 1 bod

- 1 posve prikladan rječnik i stil
- 0 tek povremeno ili rijetko prikladan rječnik i stil

C UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA 14 BODOVA

C1 Jasno i točno oblikovane rečenice 4 boda

- 4 vrlo jasno i točno oblikovane rečenice
- 3 jasno i prilično točno oblikovane rečenice
- 2 uglavnom jasno i djelomično točno oblikovane rečenice
- 1 povremeno jasno i djelomično točno oblikovane rečenice
- 0 ozbiljni propusti u oblikovanju rečenica

C2 Pravopisna točnost 5 bodova

- 5 posve točno napisan tekst (dopuštene 1-2 manje pogreške ili propusti)
- 4 uglavnom točno napisan tekst (najviše 3-4 pogreške na svakoj razini: slova, znakovi, riječi, te pokoji propust)
- 3 uglavnom točno napisan tekst (najviše 5-6 pogrešaka na svakoj razini; ima propusta)
- 2 djelomično točno napisan tekst (pogreške na svim razinama, veći broj propusta)
- 1 donekle točno napisan tekst (sustavne pogreške na većini ili svim razinama, neke u čestim riječima)
- 0 rijetko točno napisan tekst (sustavne i ozbiljne pogreške na svim ili većini razina)

C3 Gramatička točnost 5 bodova

- 5 gramatički točno (iako ima nekoliko manjih propusta; 1-2 pogreške)
- 4 gramatički točno (najviše 3-4 pogreške)
- 3 uglavnom je točno (najviše 5-6 pogrešaka)
- 2 ima većih gramatičkih pogrešaka
- 1 donekle je točno, vrlo ozbiljne pogreške, ali nisu u velikome broju
- 0 ozbiljne gramatičke pogreške i učestale

VRJEDNOVANJE RASPRAVLJAČKOGA ESEJA u obliku pisma
Zagrebulje Augusta Šenoe

A ČITANJE I RAZUMIJEVANJE TEKSTA

20 BODOVA

A1 školski esej napisan u obliku pisma

2 boda

Očekivano

- razvidan oblik pisma – početni pozdrav, datum (nije obvezan), završni pozdrav
- dopušteno obraćanje sa Vi i sa Ti (ti)
- moguće da ne piše Šenoi, nego primjerice čitatelju

2 boda – potpuno razvidna struktura pisma

1 bod – nedostaje početni ili završni pozdrav, ili što drugo

0 bodova – školski esej nije pisan u obliku pisma

A2 ključni sadržajni podaci

4 boda

Očekivano

- govori o današnjem vremenu i svojoj generaciji
- prepoznaje današnje jezične probleme – prodor stranih riječi, ali danas su to anglizmi, moguće je da spomene i pravopisnu problematiku
- grad (Zagreb) ne razvija se onako kako je predvidio Šenoa (nema parobroda na Savi), ali razvoj ide u drugome smjeru; može pisati i o svome gradu i njegovu razvoju

4 boda – navodi sve očekivano; uspoređujući svoju situaciju sa Šenoinom

3 boda – ispušta jedan element od očekivanoga, ali uspoređuje sa Šenoom

2 boda – navodi samo jedan element očekivanoga i uspoređuje ga

1 bod – navodi samo nešto i nema usporedbe

0 bodova – nema ništa od očekivanoga

A3 osvrt na Šenoine tekstove

6 bodova

Očekivano

- govori o Šenoinim djelima, spominje ih najmanje tri
- piše o njegovu književnom vremenu iz današnje perspektive
- izdvaja jedno djelo i piše o njemu (ne vrjednujemo njegov stav); može se osvrnuti i na nekoliko djela
- izdvaja jedan lik (može i više njih); točno ga smješta u djelo i iznosi točne podatke o njemu; objašnjava zašto ga je izdvojio

6 bodova – piše o svemu očekivanome (djela, izdvojeno djelo i lik) i sve točno obrazlaže

5 bodova – piše o svemu očekivanome, ali nedovoljno obrazlaže

4 boda - izdvaja djelo i lik, ne navodi ostala djela; sve točno obrazlaže

- piše o svemu očekivanome, ali ne objašnjava svoj izbor ili nedovoljno precizno o jednome

3 boda – piše o svemu očekivanome, ali ne izdvaja jedno djelo ili ne izdvaja lik

2 boda – piše samo o jednom elementu očekivanoga

1 bod – samo šturo navodi očekivano (nabroja bez ikakvih objašnjenja djela i likove)

- opisuje samo djelo ili samo lik, ali opet vrlo šturo

0 bodova – nema ništa od očekivanoga

A4 navedene tvrdnje potkrijepljene citatom/parafrazom**4 boda****Očekivano**

- navodi primjere za jezične probleme
- navodi primjere za razvoj grada
- objašnjava zašto izdvaja jedno djelo
- obrazlaže zašto izdvaja jedan lik

4 boda – sve tvrdnje potkrijepljuje citatom ili parafrazom ili objašnjava točno svoj stav ili izbor u A2 i u A3

3 boda – tri tvrdnje potkrijepljuje obrazloženjem (ili Šenoinim tekstom)

2 boda – samo dvije tvrdnje potkrijepljuje obrazloženjem

1 bod – svoje tvrdnje vrlo šturo potkrijepljuje

0 bodova – tvrdnje nisu potkrijepljene

A5 pokazano razumijevanje teksta**4 boda**

4 boda – jasno i točno pokazuje razumijevanje teksta

3 boda – uglavnom dobro razumije tekst

2 boda – djelomično razumije tekst

1 bod – površno razumije tekst

0 bodova – uopće ne razumije tekst

B PISANO IZRAŽAVANJE**6 BODOVA****B1 Sadržajno i grafički oblikovano u tri dijela (uvod, razrada i zaključak) 3 boda**

- 3 sadržajno oblikovano u tri dijela, to prati i grafički izgled
- 2 sadržajno se prepoznaju tri dijela, grafički nije naznačeno
- 1 grafički u tri dijela, sadržaj to donekle prati
- 0 tekst nema ni sadržajnu ni grafičku podijeljenost

B2 Smisleno povezan tekst 2 boda

- 2 smisleno posve povezan tekst
- 1 smisleno djelomično povezan tekst
- 0 veze između dijelova teksta tek su sporadične

B3 Odabran prikladan rječnik i stil 1 bod

- 1 posve prikladan rječnik i stil
- 0 tek povremeno ili rijetko prikladan rječnik i stil

C UPORABA HRVATSKOGA JEZIKA**14 BODOVA****C1 Jasno i točno oblikovane rečenice 4 boda**

- 4 vrlo jasno i točno oblikovane rečenice
- 3 jasno i prilično točno oblikovane rečenice
- 2 uglavnom jasno i djelomično točno oblikovane rečenice
- 1 povremeno jasno i djelomično točno oblikovane rečenice
- 0 ozbiljni propusti u oblikovanju rečenica

C2 Pravopisna točnost 5 bodova

- 5 posve točno napisan tekst (dopuštene 1-2 manje pogreške ili propusti)
- 4 uglavnom točno napisan tekst (najviše 3-4 pogreške na svakoj razini: slova, znakovi, riječi, te pokoji propust)
- 3 uglavnom točno napisan tekst (najviše 5-6 pogrešaka na svakoj razini; ima propusta)
- 2 djelomično točno napisan tekst (pogreške na svim razinama, veći broj propusta)
- 1 donekle točno napisan tekst (sustavne pogreške na većini ili svim razinama, neke u čestim riječima)
- 0 rijetko točno napisan tekst (sustavne i ozbiljne pogreške na svim ili većini razina)

C3 Gramatička točnost 5 bodova

- 5 gramatički točno (iako ima nekoliko manjih propusta; 1-2 pogreške)
- 4 gramatički točno (najviše 3-4 pogreške)
- 3 uglavnom je točno (najviše 5-6 pogrešaka)
- 2 ima većih gramatičkih pogrešaka
- 1 donekle je točno, vrlo ozbiljne pogreške, ali nisu u velikome broju
- 0 ozbiljne gramatičke pogreške i učestale